

Verklaring inzake de beleggingsbeginselen

Stichting Pensioenfonds Koninklijke Cosun

I. Doelstelling

Inleiding

In artikel 145 van de Pensioenwet is opgenomen dat de Actuariële en bedrijfstechnische nota een verklaring inzake beleggingsbeginselen ('Verklaring') bevat. Deze Verklaring beschrijft de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van het Fonds ten behoeve van de (gewezen) deelnemers van het Fonds. De uitgangspunten worden door het bestuur vastgesteld.

Wijziging van deze Verklaring

De in deze Verklaring behandelde onderwerpen zijn voortdurend onderwerp van discussie, binnen het Fonds en daarbuiten. Het Fonds zal deze Verklaring daarom periodiek herzien na iedere belangrijke wijziging van het beleggingsbeleid. Nieuwe inzichten zullen in deze Verklaring worden opgenomen.

Duurzaam pensioenstelsel

De rechten en plichten van de bij het Fonds aangesloten werkgevers en werknemers, zoals de te betalen premies en op te bouwen pensioenaanspraken, zijn omschreven in het pensioenreglement en de actuariële en bedrijfstechnische nota. Betaalbaarheid in combinatie met de wens tot toeslagverlening te kunnen overgaan vergt een voldoende hoog rendement op het belegd vermogen. Dit vereist het voeren van een consequent langetermijn beleid binnen het vastgestelde risicoprofiel van het Fonds.

Doelstelling beleggingsbeleid

Doelstelling van het beleggingsbeleid van het Fonds is het behalen van een maximaal langetermijn rendement ten behoeve van de (gewezen) deelnemers in het Fonds. Het bestuur bepaalt welke risico's het Fonds bereid is daarbij te nemen, met inachtneming van de opbouw van het deelnemersbestand, de vereiste solvabiliteit en het niveau van de pensioenpremie.

Op basis van grondige economische analyses en een integraal financieel en risicobeleid worden in het beleggingsproces strategische (meerjaren) en jaarlijkse beleggingsplannen opgesteld en uitgevoerd. Hiermee wordt een samenhang gerealiseerd tussen het beleggingsbeleid en de overige financiële sturingsinstrumenten.

Bij de uitvoering van het beleggingsplan wordt voldoende spreiding in de beleggingen gerealiseerd en wordt steeds rekening gehouden met het effect van een belegging op de totale portefeuille in relatie tot de verplichtingenstructuur. Vooraf wordt bepaald welke afzonderlijke beleggingscategorie, beleggingsinstrument of beleggingstechniek wordt uitgesloten. Het Fonds weegt telkens expliciet af of het gebruik van de aan de beleggingen verbonden zeggenschapsrechten kan bijdragen aan de realisatie van de beleggingsdoelstelling.

Het Fonds heeft het vermogensbeheer volledig uitbesteed.

Het bestuur ziet erop toe dat de kosten die verband houden met het beleggingsbeleid redelijk en proportioneel zijn.

II Organisatie

Beleggingsproces

Onder beleggingsproces wordt verstaan het geheel van regels dat toeziet op de voorbereiding en de uitvoering van het beleggingsbeleid en het beheer van de beleggingen.

Rol bestuur en beleggingscommissie in beleggingsproces

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het gehele beleggingsproces, en neemt beslissingen van beleidsmatige en strategische aard. Deze beslissingen worden voorbereid door de beleggingscommissie. Het daadwerkelijk beleggen van de beschikbare gelden heeft het bestuur opgedragen aan de fiduciair manager die belast is met de dagelijkse uitvoering van het beleid.

Rapportage en verantwoording

De fiduciair manager brengt iedere maand verslag uit aan het bestuur over de wijze waarop het beleggingsplan wordt uitgevoerd en van de behaalde beleggingsresultaten. Het bestuur legt ieder jaar in de jaarrekening en het jaarverslag verantwoording af over het door haar gevoerde beheer van het pensioenvermogen en geeft inzicht in de financiële toestand van het Fonds.

Integraal financieel- en risicobeleid

Het Fonds geeft op integrale wijze, met inachtneming van de beperkte sturingsinstrumenten waarover het Fonds beschikt, inhoud aan het financiële- en risicobeleid van het Fonds. Hierbij bestaat een functioneel onderscheid tussen sturing (ex ante risicomangement), risk control en (intern) toezicht. In het kader van de sturing wordt het beleggingsbeleid periodiek, met een jaarlijkse update, in samenhang met de overige financiële sturingsinstrumenten geanalyseerd tegen de achtergrond van verschillende economische scenario's.

Beleggingsplannen

Het Fonds maakt onderscheid tussen het strategisch meerjarenplan beleggingen en het jaarplan beleggingen. Het bestuur stelt de beleggingsplannen vast.

Strategisch meerjarenplan beleggingen

Het strategisch meerjarenplan beleggingen neemt als uitgangspunt de relatie tussen de bezittingen en de verplichtingen van het Fonds. Het bevat de belangrijkste beleggingskeuzes die het Fonds moet maken, te weten:

- a. de gewenste vermogenssamenstelling ('strategische allocatie') naar beleggingscategorieën. Het risicoprofiel van deze vermogenssamenstelling wordt geanalyseerd in het licht van alle rechten en verplichtingen op Fondsniveau, zowel op korte als op lange termijn;
- b. de rendementsdoelstelling per beleggingscategorie, tot uitdrukking gebracht in één of meer vergelijkingsmaatstaven ('benchmarks');
- c. in hoeverre het Fonds bereid is de feitelijke beleggingsportefeuille (tijdelijk) te laten afwijken van de strategisch gewenste portefeuille;
- d. het valutabeleid.

Jaarplan beleggingen

Het jaarplan beleggingen zet uiteen op welke wijze het Fonds in het desbetreffende jaar uitvoering zal geven aan het strategisch meerjarenplan beleggingen.

Deskundigheid

Het Fonds draagt er zorg voor dat het in alle fasen van het beleggingsproces beschikt over de deskundigheid die vereist is voor:

- een optimaal beleggingsresultaat;
- een professioneel beheer van de beleggingen; en
- de beheersing van de aan beleggingen verbonden risico's.

Scheiding van belangen

Bij de uitvoering van het jaarplan beleggingen wordt gewaakt voor belangenverstremgeling. Met het oog daarop zijn o.m. bestuur en medewerkers van het Fonds gebonden aan een gedragscode.

Markt-, krediet- en operationeel risico

Voor de generieke sturing van het mismatchrisico zijn de 'exposures' naar de strategische assets in de beleggingsportefeuille van groot belang. Specifieke sturing op markt risico's vindt plaats met behulp van onder andere standaarddeviatie, tracking error en 'value at risk' (VAR)-methodieken. Voor kredietrisico's wordt gewerkt met exposure limieten en credit ratings. Voor de beheersing van operationele risico's is een aantal maatregelen geïmplementeerd waaronder bevoegdhedenregeling, uitwijkbeleid en incidentenmanagement.

III Uitvoering

'Prudent person'

Bij de uitvoering van het beleggingsplan staat de 'prudent person'-regel centraal. De 'prudent person'-regel rust op de volgende pijlers:

- deskundig vermogensbeheer;
- de activa worden belegd in het belang van de (gewezen) deelnemers;
- de activa worden zodanig belegd dat de veiligheid, de kwaliteit, de liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel wordt gewaarborgd; dit betekent dat het risico- en rendementsprofiel van de totale portefeuille steeds afgestemd moet zijn op een voldoende spreiding (diversificatie).

Beleggingsvrijheid

Het Fonds beoordeelt elke belegging zuiver op grond van risico- en rendementsoverwegingen. Volgens de 'prudent person'-regel is daarbij op voorhand geen enkele afzonderlijke beleggingscategorie, beleggingsinstrument of beleggingstechniek uit te sluiten, omdat steeds wordt gekeken naar het effect van de belegging op de totale portefeuille in relatie tot de verplichtingenstructuur.

Het Fonds wil als belegger noch anderszins een zodanige verantwoordelijkheid aanvaarden voor een ondernemingsactiviteit dat daaruit een niet beoogde verplichting tot additionele vermogensverstrekking kan voortvloeien.

Grenzen aan beleggingsvrijheid

Het Fonds werkt niet mee aan een beleggingstransactie die op grond van het internationale recht, verboden is. Voorts onthoudt het Fonds zich van een belegging:

- indien daardoor strafbare of moreel verwerpelijke gedragingen worden bevorderd;

- indien de belegging - zo zij zou worden verricht - in onmiddellijk verband staat met een schending van mensenrechten of fundamentele vrijheden.
- in bedrijven die controversiële wapens maken, onderhouden of verhandelen. Deze wapencategorie omvat anti-personeelsmijnen, clusterbommen, munitie met verarmd uranium en biologische, chemische of nucleaire wapens. Het Fonds zal zich houden aan het verbod dat is opgenomen in het Wijzigingsbesluit financiële markten 2013.

Strategische Allocatie

De strategische asset allocatie geeft aan voor welk percentage de verschillende assetcategorieën in de totale portefeuille worden opgenomen.

De portefeuille bestaat uit een Matching portefeuille en een Return portefeuille:

Beleggingsmix	Min	Norm	Max
Matching portefeuille	45%	55%	65%
Return portefeuille	35%	45%	55%

De matching portefeuille bestaat uit beleggingen die meetellen voor de rente-afdekking. Dit zijn (niet limitatief) staatsobligaties, swaps en investment grade bedrijfsobligaties. De return portefeuille bestaat uit beleggingen die niet meetellen voor de rente-afdekking. Dit zijn (niet limitatief) aandelen, obligaties opkomende landen, hoogrentende obligaties, onroerend goed. De invulling van de matching en return portefeuille (bijvoorbeeld de normweging naar aandelen) ligt vast in het jaarplan beleggingen. Inclusief de bandbreedtes per beleggingscategorie en de wijze waarop wordt geherbalanceerd.

Voor 2017 geldt een volgende (strategische) indeling van deze portefeuilles:

Beleggingsmix	Min	Norm	Max
Matching portefeuille	45%	55%	65%
QiF	15%	30%	45%
US Credits	0%	5%	8%
EU Credits	7%	20%	30%
Money Market	0%	0%	10%
Return portefeuille	35%	45%	55%
Private Equity	2%	2,6%	4%
Liquide portefeuille, waarvan:		42,4%	
<i>High Yield</i>	9%	19%	29%
<i>EMD</i>	11%	21%	31%
<i>Developed Equities</i>	16%	31%	46%
<i>Emerging Markets Equities</i>	6%	11%	16%
<i>Listed Real Estate</i>	2%	7%	12%
<i>Listed Infrastructure</i>	6%	11%	16%

Rente-afdekking

Om het renterisico te beheersen dekt het Fonds dit risico tussen de 30% en 100% af, op basis van marktrente. Het Fonds hanteert een strategische rentestaffel. Deze staffel geeft aan wat de beoogde marktrente-afdekking is bij een bepaalde rentestand. In het jaarplan beleggingen wordt uitgeschreven hoe de rentestaffel wordt gehanteerd om de rente-afdekking vorm te geven. In het jaarplan beleggingen wordt tevens uitgeschreven welke bandbreedtes daarbij worden gehanteerd.

Rentestand 20 jaar swap	Beoogde rente- afdekking
Lager dan 0,5%	30%
Tussen 0,5% en 1%	37,5%
Tussen 1% en 1,5%	45%
Tussen 1,5% en 2%	52,5%
Tussen 2% en 2,5%	60%
Tussen 2,5% en 3%	67,5%
Tussen 3% en 3,5%	75%
Tussen 3,5% en 4%	82,5%
Tussen 4% en 4,5%	90%
Boven 4,5%	100%

Risicohouding

De risicohouding van het Fonds wordt vastgelegd door een VEV-range en een tracking error-range. Deze ranges zijn onafhankelijk van de dekkingsgraad. De bandbreedte van het VEV is naar aanleiding van de ALM-studie in 2014/2015 vastgesteld op 110% - 118%. De bandbreedte van de tracking error is n.a.v. deze ALM studie bepaald op 5,4% - 9,1%. In het jaarlijks op te stellen jaarplan beleggingen worden de VEV- en de tracking error-range verder verfijnd (smallere bandbreedtes).

Beleggingsrestricties

Het Fonds hanteert beleggingsrestricties. Op strategisch niveau liggen deze op het niveau van bandbreedtes ten aanzien van asset allocatie, VEV en tracking error. Ook gelden er restricties ten aanzien van credit rating, collateral management, leverage, verantwoord beleggen, tegenpartijen en andere risico's. De uitwerking hiervan staat jaarlijks in het jaarplan beleggingen.

Uitbesteding

De beleggingen ter uitvoering van het jaarplan beleggingen komen tot stand via uitbesteding aan derden die daartoe door het Fonds zijn gecontracteerd. Op deze wijze wordt optimaal gebruik gemaakt van de beschikbare deskundigheid, schaalvoordelen en flexibiliteit. De selectie van de fiduciair manager en de beoordeling van zijn prestaties vinden plaats op basis van objectieve criteria. De gemaakte afwegingen en de daarbij gehanteerde argumenten blijken uit een systematisch opgebouwd selectie- en evaluatiedossier. Voorts beschikt het Fonds over afdoende controlemechanismen om uitbestedingsrisico's te beheersen.

Kosten

Bij de uitvoering van het jaarplan beleggingen maakt het Fonds geen andere kosten dan die welke redelijk en proportioneel zijn in relatie tot de omvang en de samenstelling van het belegde vermogen en de doelstellingen van het Fonds.

Waardering

De beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde, aangepast met de daaraan toewijsbare vorderingen, schulden, transitoria en liquide middelen. Bij voorkeur wordt de beurswaarde als actuele waarde gehanteerd. Indien er geen beurskoers beschikbaar is, worden andere waarderingsmodellen gehanteerd.

Nevenactiviteiten

Het Fonds ontwikkelt activiteiten die het in staat stellen zijn maatschappelijke functie – de verzorging van (gewezen) deelnemers voor de financiële gevolgen van pensionering, overlijden of arbeidsongeschiktheid op basis van solidariteit en collectiviteit – zo goed mogelijk uit te voeren.

Verantwoording

Het Fonds is zich bewust van de maatschappelijke rol die het als belegger vervult. Die rol dwingt het Fonds tot grote zorgvuldigheid in zijn handelen. Het Fonds is te allen tijde bereid verantwoording af te leggen over zijn beleggingsgedrag.

Breda, 6 februari 2017